

dringsforslag kunne jo drøftes i et Udvalg.

Barner: Jeg vil gerne give min Tilslutning til det foreliggende Lovforslag. Jeg skal foreløbig herfor anføre 2 Grunde. For det første ser jeg i det foreliggende Lovforslag et godt Supplement til det Lovforslag, vi tidligere have vedtaget om Jord til Landarbejdere, idet det vil kunne bidrage til, at der i Aarenes Løb kommer et betydelig større Antal selvstændige Brug ude paa Landet, og det anser jeg for heldigt for de Personers Vedkommende, der komme i Besiddelse af disse Brug, da vi vistnok alle maa være enige om, at dette, at sidde som Jordbruger ude paa Landet, er den lykkeligste og frieste Stilling, som en Mand og en Familie kunne have. Men ogsaa i nationaløkonomisk Henseende har Forslaget en meget stor Betydning. Der vil derved fremkomme en betydelig Del — om end smaa, saa dog flere — Skatteobjekter, og derved fuldkommes ogsaa det gamle Ord, som siger, at mange Bække smaa gøre en stor Aa. Jeg tror, at det i flere Henseender vil være meget heldigt. Dette Lovforslag vil desuden i mange Maader komme til at støtte Lovforslaget om Jord til Landarbejdere, saaledes som ogsaa Lovforslaget antyder.

Idet jeg altsaa betragter Lovforslaget som noget ideelt set virkelig godt, der kan være til Gavn baade for de enkelte, der komme i Besiddelse af disse Landbrug, og for Staten, har jeg dog nogle Bemærkninger at gøre til enkelte Punkter i Lovforslaget. Jeg deler den Betragtning, at det vist kan blive vanskeligt at faa dannet disse Foreninger, naar det skal være helt private Foreninger, fordi det vil blive i høj Grad filantropiske Foreninger, og man ikke let faar Mennesker til at løbe en stor Risiko, naar de ikke paa samme Tid have Udsigt til nogen særlig stor Vinding. Hvor vanskeligt det vil blive, vil Tiden vise. Men jeg ser samtidig heller ikke det mindste til Hinder for, at de landøkonomiske Foreninger og andre Foreninger ville kunne deltage i denne Sag. Jeg tror ikke, der er noget til Hinder (derfor, naar man først faar Øjet op derfor.

Et Punkt, som jeg ganske særlig vil hæfte mig ved, er det, som i § 2 er anført om, at disse Landejendomme skulle kunne gives baade som Livsfæste, Arvefæste og fri Ejendom. Jeg maa beklage, at jeg med Hensyn til Fæste er i stik Mod sætning til det ærede Medlem fra Slagelse (Lange), som ellers er min politiske Me-

ningsfælle, thi jeg kan for mit Vedkommende aldeles ikke gaa med til Fæste. Jeg synes, vi ere blevne enige om, at Fæste er et Forhold, som er forældet og slet ikke mere passer til Tiden, og det staar for mig som ganske ligegyldigt, enten Fæstet stiftes i Forhold til en enkelt Person, til Staten eller Foreninger. Fæsteforholdet er et uselvstændigt Forhold, og det kan aldrig blive tilfredsstillende, da det, vi skulle arbejde hen til, netop skal være fri Kaar, hvor en Mand sidder frit med sin Ejendom og raader og handler med den, som han har Lyst til, og hvor han kan være vis paa at faa det fulde Udbytte af Ejendommen. Jeg finder Fæstet ganske forkasteligt og slet ikke tidssvarende og vil indstændig anbefale det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, og særlig min Kollega til højre at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse — jeg haaber, at han da skal komme til at se anderledes paa det. Jeg er ikke saa stærk en Modstander af Arvefæste, men er alligevel en principiel Modstander deraf, fordi vi ere komne ind i en Tid, hvor vi afskaffe alle Byrder, som hvile paa Ejendomme. Jeg tænker i Øjeblikket særlig paa Tiendens Afløsning, og jeg tvivler ikke om, at det kun er et Tids-spørgsmaal, da vi komme til Afløsning af Arvefæsteafgifterne. Det ser derfor ret ejendommeligt ud, at samtidig med, at man afskaffer Byrderne paa disse Punkter, yder man Tilslutning til Indførelse af Arvefæste i de her omhandlede Forhold. I hvor vel jeg derfor ikke vil bestemt modsætte mig det, vil jeg dog ønske, at det Udvalg, som vil blive nedsat, vil søge Forhandling med den højtærede Minister om at komme bort fra dette og komme over til helt og fuldt fri Ejendom.

Der er et Spørgsmaal, som blev fremdraget af det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen), som jeg meget godt kan give min Tilslutning. Jeg staar lidt tvivlende overfor det Punkt om de 50,000 Kr., som Foreningerne skulle godtgøre at være i Besiddelse af for at kunne danne en Forening. Jeg ser her paa Forholdet paa samme Maade som det ærede Medlem for Sorø og vilde finde det heldigere, hvis der kun krævedes en vis Procentdel af Købesummen af den Ejendom, som skal udstyckes; og naar jeg gør det, er det, fordi jeg anser dette Lovforslag for i første Linie at ville tage Sigte paa de mange Præstegaardsavlinger, som blive bortsolgte i vor Tid. Det er jo netop nogle udmærkede Landejendomme, der komme til Benyttelse paa denne Maade, idet de som